

**Erasmi a Chokier Tractatus iurisdictionis ordinariae in
exemptos, illorumque exemptione ab ordinaria
iurisdictione**

in duos tomos distinct.

I. Scholia in Constitutionem Concilii Lateranensis. II. Conservatorias
Ecclesiasticas quaest. 130. III. Conservatorum Laicorum materiam,
Tribunali viginti duûm virum Leod. adoptatam comprehendens

**Chokier, Érasme de
Coloniae Agr., 1684**

Quaestio 42. Num debitor ab ordinaria Jurisdictione exemptus, qui eadem
ordinaria autoritate alteri solvit, possit à suo creditore ad iterandam
solutionem compelli.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61908](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61908)

tractatu ostendi, de Jurisdic. ord. in exempt. lib. 2. quest. 5. nu. 10. & seqq. Bald. & DD. cap. imperiali §. preterea de prohib. feudi alienat. & proinde inprescriptibilis, nisi pre-supposita Papae scientia aut cursu temporis omnem hominum memoriam excensit, Felinus cap. cum nobis nu. 2. de prescript. Roibus de Curie de consuetudine nu. 354 glo. cap. & DD. cap. penult. de filiis presbitero: Barb. l. Publicanus §. veltigalibus ff. de Publicanis. Tum quod claufula irritans quae inferi solet privilegiis Pontificis, habet, ut inquit Navar. in commentariis de spoliis Clericorum §. 14. nu. 12. oculos ante retro, sique penetrabilior omni gladio ancipiti efficiens & destinans ea omnia, quae illi opponuntur, de cujus quidem clausulae energia scripserunt plena manu Gabrielus, com. conel. lib. 6. de clausulis conel. 6. Hieronimus Gonzales de mensibus & alternatiua Episcoporum, Hugo Celsus tract. de clausulis, & alii non pauci,

QUESTIO XXXXII.

Num debitor ab ordinaria Jurisdictione Exemptus, qui eadem ordinaria autoritate alteri solvit, possit a suo creditore ad iterandam solutionem compelli.

SUMMARIUM.

- 1. Jussus iudicis non habentis jurisdictionem non excusat.
- 2. Ordinario exercenti jurisdictionem in Exemptos, non paretur.
- 3. Solvens alteri autoritate ejus qui iudex non est competens, non liberatur & n. 4.
- 4. Arrestum quod nullum est, non impedit solutionem.
- 5. Solvens mandato iudicis liberatur.
- 6. Metu censurarum solvens liberatur.
- 7. Arresti nulli violatio est punibilis.
- 8. Solvens creditori creditoris liberatur.

Succedit appendix haec & parergos proposita questio, in qua videtur respondendum compelli posse. Quia ordinarius jurisdictionem non habet in Exemptos, tot. in. de privileg. in decretal. & in 6. Jussus autem iudicis jurisdictionem non habentis debitorem alteri quam suo vero creditori, solventem non liberat, glo. l. non videtur §. qui iussu, ff. de Reg. jur. cap. quod quis ubi glo. cap. ea que ubi DD. de Reg. jur. in 6. cap. factum eod. tit. l. invito. C. de solut.

Deinde ordinarius jurisdictionem exercendo in exemptos, limites suae potestatis egreditur, quo casu ei obediendum non est, Dec. conf. 72. nu. 2. conf. 319. num. 11. Mansob. de arb. jud. casu 35. nu. 22. Innoc. cap. ad auras de temp. ordin. Abb. cap. quando

quando in fine de Rescriptis, l. 16. *damnum datur* §. *ius vero*, à contrariis istius legis factis ff. de Reg. Jur. mandatum enim iudicis nullum non excoletur, contemnitque potest Navarr. cap. cum contingat rem 2. nu. 42. de Rescriptis & consequenter impendens autoritate ordinarii alteri quam suo vero creditori solutionem, est quod sibi impunitum quasi si sponte non suo creditori solverit, Menoch. de arb. iud. lib. 2. cen. 2. casu 137 nu. 6. & 14. l. in vno C. de solu. nec enim debuit esse tam credulus, ut putaret se iraberratum iri; nam & nimia credulitas quæ deceptionis dicitur mater, Tirag. ad l. conub. l. 9. n. 177. est Juri repugnans, soletque esse damnosa, l. 3. §. pen. vers. sed & si se accepit ff. de in rem verso. l. 1. §. dolum ff. de eo. per quem factum erit.

Unde etiam est, ut non obediens præcepto Officialis nullo vel injusto, non incidat in poenam solutionis geminandæ. Fel. c. Ecclesian. 33. de constitu. c. 1. de jur. in 6. c. veniens de Juris. Martinus Laudens. Tract. de Officialis Dominio quæst. 12. vol. Oce. 12. fol. 215.

Rufus arrestum quod nullum est, quale est ordinarii in Exemptos, non impedit solutionem vero creditori impendendam, Hier. Gratius conf. 28. nu. 2. par. 1. Minutus ad consuet. Paris. par. 2. fol. 75. nu. 33. quia non præstat impedimentum quoad præ non fortitur effectum, cap. non præstat. de Reg. Jur. in 6.

Denique exempti solvendo autoritate ordinarii alteri quam suo creditori, sponte solutionem impendisse non suo creditori censentur, Surd. dec. 79. num. 6. Jac. Barro l. 3. ff. de testib. ad instar testis qui ad testimonium cogi non potest, si enim is non declinet, sponte & ultro testimonium dixisse censetur, Surd. d. loco Bald. conf. 351. num. 8. & consequenter Exempti ita solvendo liberationem non consequuntur, l. in vno C. de solu. quæ mandatum iudicis jurisdictione carentis aut quod nullam est, non excoletur impuneque potest contemni atque lacerari, Navarr. d. cap. cum contingat rem. 2. n. 42 de Rescriptis.

E contra vero videtur quod Exemptus jussu iudicis ordinarii solvens alteri quam suo creditori, liberationem consequatur, quia solvit mandato iudicis, etiam si solvat non suo creditori, liberatur. Farina. dec. 849. nu. 2. Bald. l. si aquam nu. 26. C. de Servit. & aqua Affli. dec. 150. nu. 59. Francus cap. quod quis de Reg. Jur. in 6. non videtur §. qui jussu de Reg. Jur. lignanter vero propter justum metum, quæ Exemptus ob censuras & executiones ordinarii concipere potest, Anton. de Minus in repet. verb. metus justus inferri. per injustam excommunicationem, eorum enim timore arrestatus alteri solvens liberationem consequitur, Menoch. de arb. iud. lib. 2. cen. 2. casu 137. num. 13. DD. l. Paulo Callimacho §. ult. ff. de leg. 3. Affli. dec. 150. num. 19. glo. l. art. pretor. §. permittitur verb. imputandum ff. de minoribus, Barbo conf. 26. col. 1. lib. 3. Ruin. conf. 71. num. 3. lib. 4. Inf. conf. 26. col. 2. lib. 3. nam & violatio arresti etiam nulli punibilis est propter contemptam iudicis auctoritatem, Achilles à Grassis dec. 375. per Clem. ad compe-

postestas de seq. poss. ad instar sequestri, quod cum arresto simbolizat, & à paritate iuris cum arresto procedit, Paris. conf. 100. p. 3.

Declaratum tamen, id est, nisi debitor aliqua diligentia usus sit, ne solutionem non suo creditori impenderet, alioquin enim liberationem non consequeretur, Surdus de. ff. 79. num. 6. Menoch. dicto casu 137. num. 14.

Declarandum secundo, nisi debitor suo debitori denuntiaverit, se ab alio exigere seu molestari, alioquin enim si denuntiare noluit aut contempserit, poterit ad iterandam solutionem compelli, Menoch. d. casu 137. num. 18. & seqq. Ruinus conf. 147. lib. 1. ff. l. item quaritur §. exercitur ff. locati.

Declarandum tertio, ut quamvis ita solvendo liberetur, non tamen ad solvendum obligatur, quia iussu iudicis non sui obtemperare non tenetur, ut paulo ante scripsi, l. non quicquid ff. de iudicio, non enim quicquid alicujus potestati subijcitur, id juris necessitati subijcitur, arg. l. non quicquid ff. de iudicio.

Declarandum quarto, nisi tertius ille cui solutio impenditur, esset creditor creditoris solvens, l. solvendo ff. de negot. gestis l. solutionem ff. de solut. Parisius conf. 107. num. 128. & seqq. part. 3. solvens enim creditori sui creditoris, liberatur ipso iure, etiam si invito suo creditore solvisset, Paris. d. num. 128. signanter quando debitor est ex eadem causa, ex qua creditor suus est debitor, l. si liber. ubi DD. ff. de negot. gestis ubi Raph. Cuman. num. 2. at vero exceptionis, cum debita sunt diversae speciei, l. si opera ubi DD. ff. de doli except. Paris. d. loco.

QUAESTIO XLIII.

An exemptus possit arrestum ordinari spernere, & in illius praedictum solutionem proprio creditori citra periculum geminandae solutionis impendere.

SUMMARIUM.

1. Arrestum ordinari in exemptos est nullum.
2. Arrestus inest vacua clausula, in quantum de iure liceat.
3. Arrestus per comparitionem resolvendus respondetur posse. Ratio prima. Quia ordinarii jurisdictionem non habent in exemptos, & consequenter si arrestentur ab ordinario exempti, ejusmodi arresto non obligabuntur, l. cum unus §. is qui ubi gloss. C. de honoris auctor. iud. posse, hextra territorium ff. de jurisdic. com. jud. Violatio enim arresti aut
4. à Pena contumacia ad penam geminandae solutionis illatio fieri non potest.
5. Poenalia non debent extendi.